

nr 2 (100)
luty 2016
ISSN 1898-0333
egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

INFORMACJE BURMISTRZA

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna informuje, że został wywieszony wykaz nieruchomości o nr ewid. 1050, położonej na terenie miasta Nowa Sarzyna, przeznaczonej do zbycia.

Szczegółowe informacje dotyczące ww. nieruchomości można uzyskać w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, III piętro pokój nr 23, tel. 17 2413177, wew. 323.

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna podaje do publicznej wiadomości, że w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna został wywieszony wykaz lokalu użytkowego, położonego przy ulicy Adama Mickiewicza 2 w Nowej Sarzynie, przeznaczonego do najmu, stanowiącego własność Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Szczegółowe informacje dotyczące ww. lokalu użytkowego można uzyskać w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. M. Kopernika 1, III piętro pokój nr 24, tel. 2413177, wew. 324.

Zostaw 1% podatku w Gminie Nowa Sarzyna

Burmistrz Miasta i Gminy zachęca do przekazywania 1% podatku w rozliczeniu rocznym PIT na rzecz organizacji pozarządowych, które realizują wiele ważnych społecznie przedsięwzięć w naszej lokalnym środowisku. Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2015, (według wykazu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej RP) na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna:

- 1) Stowarzyszenie *Integracja bez granic* w Sarzynie
KRS 0000045567
- 2) Stowarzyszenie *Nasza Mała Ojczyzna* w Nowej Sarzynie
KRS 0000152888
- 3) Parafialny Uczniowski Klub Sportowy *Francesco* w Jelnej
KRS 0000229696
- 4) Stowarzyszenie *Dobry Dom* w Woli Zarczyckiej
KRS 0000197865
- 5) Stowarzyszenie *Inicjatyw Lokalnych Benefactum* w Łętowni
KRS 0000377168

1% można również przekazać na rzecz gminnych jednostek OSP. Wystarczy, że w rubryce KRS wpiszemy numer 0000116212, a w celu szczegółowym podamy **nazwę i adres wybranej OSP** z dopiskiem „woj. podkarpackie”. Jednostki, które możemy wesprzeć to: OSP Wola Zarczycka, OSP Wólka Łętowska, OSP Tarnogóra, OSP Jelna, OSP Sarzyna, OSP Łukowa, OSP Ruda Łańcucka, OSP Łętownia.

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redaktor naczelna: Grażyna Wadas.

Redakcja i skład: Piotr Sowa.

Kolegium redakcyjne: Zbigniew Tworowski, Bogusław Rup.

Współpraca: Janusz Motyka, Andrzej Kusiak, Iwona Rejman, Małgorzata Kusy, Marta Sobota, Leokadia Maczuga, Dorota Smycz, Wioletta Dziwota.

Zdjęcie na okładce - Piotr Sowa, ostatnia strona - Ośrodek Kultury.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 327.

Druk: Drukarnia „eMKA”, Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk, tel. 17 787 71 09.

1 kwietnia wystartuje program „Rodzina 500+”

Świadczenie w wysokości 500 zł będzie wypłacane rodzicom lub opiekunom na dzieci do momentu osiągnięcia przez nie 18 lat. W przypadku, gdy ubiegamy się o świadczenie na pierwsze dziecko obowiązywać będzie kryterium dochodowe, które nie może przekroczyć 800 zł na członka rodziny. Jeśli dziecko jest niepełnosprawne wyniesie ono 1200 zł. Na drugie i kolejne dzieci próg dochodowy już nie będzie obowiązywać.

Świadczenie wychowawcze otrzymywać mogą rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka. Jeśli dzieckiem lub dziećmi opiekują się oboje rodzice lub opiekunowie, świadczenie otrzyma tylko jedno z nich. Aby otrzymać świadczenie każdego roku trzeba będzie składać wnioski. Będzie można to zrobić przez Internet za pomocą platformy empatia.mpips.gov.pl lub osobiście w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie. Wnioski będą przyjmowane od 1 kwietnia 2016 r. Jeśli wpłyną w ciągu 3 miesięcy od momentu uruchomienia programu, to pieniądze zostaną wypłacone z wyrównaniem od kwietnia 2016 roku.

Pierwszy okres, na który ustalane będzie prawo do świadczenia wychowawczego ustalono od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. Świadczenie 500 zł nie będzie wliczane do dochodu w innych systemach wsparcia rodzin i nie spowoduje utraty innych świadczeń: prawa do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Więcej informacji na temat programu można uzyskać na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: www.mpips.gov.pl.

Dzień Otwarty w Urzędzie Skarbowym

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Leżajsku zaprasza na „Dzień Otwarty” w sobotę 16 kwietnia 2016 r. w godz. 9:00 - 13:00. Pracownicy Urzędu w tym dniu udzielać będą porad i wyjaśnień w indywidualnych sprawach podatkowych.

Zeznania podatkowe za 2015 rok w dniach 28 - 29 kwietnia 2016 roku będą przyjmowane w godz. 7:30 do 18:00.

Przypominamy o możliwości składania deklaracji podatkowych oraz korekt tych deklaracji bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego przez Internet. Rozliczenie w formie elektronicznej to najszybszy i najprostszy sposób złożenia zeznania rocznego.

Interaktywne formularze zeznań, instrukcje ich wypełnienia oraz wiele przydatnych informacji podatkowych można znaleźć się na stronie: www.e-deklaracje.gov.pl.

UWAGA! Z DNIEM 1 MARCA 2016 r. nastąpiła zmiana numeru rachunku bankowego Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie.

NOWY NUMER:

25 1240 1792 1111 0010 6672 2466

(Bank Pekao S.A.)

JUBILEUSZOWE - 100 WYDANIE „AZALII”

Oddajemy Państwu setny numer naszego miesięcznika. Jest to okazja do podsumowań. Pierwszy numer „Azalii” ukazał się w czerwcu 2007 roku. Rozpoczynał się słowem wstępnym ówczesnego burmistrza Roberta Gnatka: *Szanowni Państwo, oddaję w wasze ręce pierwszy numer naszego pisma, mając nadzieję, że wprowadzi Was drodzy Czytelnicy we wszystkie aspekty naszej pracy. Pragniemy bowiem, aby pismo „Azalia” stało się dla naszych mieszkańców drogowskazem pokazującym, gdzie można znaleźć więcej szczegółowych informacji na temat funkcjonowania instytucji gminnych, realizowanych zadań i inwestycji, wreszcie wydarzeń z naszej bliższej i dalszej okolicy. Gazeta nosiła podtytuł „Pismo Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie”.*

Redagował ją Bartosz Wysocki, pierwsze trzy numery wspólnie z Bożeną Kulpą. Redaktorem naczelnym był Marek Chmura, który zaapelował do odbiorców: *redakcja „Azalii” ma nadzieję, że czytelnicy pomogą w redagowaniu pisma, nie tylko wskazując błędy, jakie popełniamy, czy tematy jakimi powinniśmy się zająć, ale również pisząc teksty, które chętnie, choć w miarę możliwości, będziemy umieszczać na naszych łamach.* W drugim numerze ukazała się informacja: *Drodzy czytelnicy. Oto drugi numer naszej gazetki, Cieszy nas duże zainteresowanie pierwszym numerem, który rozszedł się w ciągu jednego dnia. Pokazuje to jak ważne są dla Was sprawy lokalne.*

Podobnie jak dziś, zamieszczane były relacje z sesji Rady Miejskiej, informacje o inwestycjach oraz ważnych wydarzeniach kulturalnych i sportowych. „Azalię” drukowano na zwykłym papierze. Kolorowa była tylko okładka. Przygotowaniem do druku, czyli tzw. składem zajmowała się drukarnia.

W 2008 roku zwiększono nakład. Pismo nadal było czarno-białe, zmieniono tylko winietę. Od marca powołano kolegium redakcyjne.

Grażyna Wadas, Bogusław Rup i Zbigniew Tworowski mieli za zadanie ocenę merytoryczną tekstów i pomoc w redakcji gazety. Rozpoczęła się też współpraca z gminnymi instytucjami, które coraz częściej zamieszczały informacje i artykuły o swoich działaniach.

Od 2009 roku miesięcznik zaczął ukazywać się w kolorze. Zmieniono też papier na kredowy. Przygotowaniem do druku zajęli się informatyk z Urzędu Miasta i Gminy Wiesław Piechowski. Był on również autorem oprawy graficznej. Po raz kolejny zmieniona została winieta. Do Kolegium redakcyjnego dołączyła Krystyna Dudek.

Rok 2011 przyniósł kolejne zmiany. Od lutego etatowym pracownikiem redakcji został Piotr Sowa, który zajął się również składem. Redaktorem naczelnym został Lesław Marciniak. Zmienił się też podtytuł na „Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna”. Majowy numer ukazał się w nowej szacie graficznej, autorstwa Grażyny Wadas, która rok później, w maju 2012 roku, objęła funkcję redaktora naczelnego. Kolegium redakcyjne tworzą: Bogusław Rup i Zbigniew Tworowski.

„Azalia” od początku ukazuje się w wersji drukowanej oraz elektronicznej. Do 2013 roku wychodziła w ilości 1500 egzemplarzy. W 2014 roku nakład wzrósł do 1800, zaś od roku 2015 wynosi 2 000 egzemplarzy. Rocznie notuje się też średnio około 1 000 pobrań wersji elektronicznej ze strony www.nowasarzynie.eu.

Dziękujemy wszystkim osobom, które współtworzą z nami pismo. Dzięki temu zawiera ono więcej różnorodnych informacji. W gminie dzieje się tyle, że uczestniczenie przedstawiciela redakcji w każdym z wydarzeń nie zawsze jest możliwe. Mamy też nadzieję na dalszą dobrą współpracę.

redakcja

Henryk Ateborski spotkał się z amerykańską Polonią

Henryk Ateborski, honorowy obywatel naszego miasta w grudniu ubiegłego roku przebywał w Stanach Zjednoczonych na zaproszenie tamtejszej Polonii. Jako były żołnierz polskiego podziemia, ppor. Narodowych Sił Zbrojnych, ps. Pancerny, uczestniczył w wielu wydarzeniach mających na celu kultywowanie pamięci o Żołnierzach Wyklętych. 6 grudnia w Kościele Św. Tomasza z Villanova w Chicago odprawiona została uroczysta msza święta, po

której Henryk Ateborski uczestniczył w poświęceniu i przekazaniu sztandaru tamtejszej Organizacji Narodowe Siły Zbrojne Nowe Pokolenie oraz w otwarciu wystawy poświęconej Żołnierzom Wyklętym. 10 grudnia w chicagowskim Kościele św. Ferdynanda została odprawiona comiesięczna msza św. w intencji Ojczyzny z udziałem pocztów sztandarowych, które poprowadził Henryk Ateborski. Po mszy wręczył członkom Organizacji NSZ - Nowe Pokolenie legitymacje członkowskie Związku Żołnierzy NSZ.

13 grudnia, w Kościele św. Trójcy w Chicago odprawiono mszę św. w intencji ofiar stanu wojennego. Po zakończeniu nastąpiło uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej legendarnego dowódcę NSZ kpt Władysława Kołacińskiego ps. Żbik, w którym wzięły udział Henryk Ateborski.

Przy okazji każdego z tych wydarzeń spotykał się z przedstawicielami Polonii starszego i młodego pokolenia, m.in. z młodzieżą w polonijnej szkole Fryderyka Chopina w Buffalo Grove. W trakcie pobytu, w towarzystwie jednego z członków grupy NSZ Nowe Pokolenie odbył pasjonującą podróż po kilkunastu stanach od jeziora Michigan po Florydę.

na podst. relacji H. Ateborskiego oprac. Grażyna Wadas

Ślubowanie burmistrza Andrzeja Rychła

8 lutego 2016 roku w trakcie XXIV sesji Rady Miejskiej miało miejsce zaprzysiężenie na Urząd Burmistrza Miasta i Gminy Andrzeja Rychła, który zwyciężył w przedterminowych wyborach, uzyskując 63,80% poparcia. Zaświadczenie o wyborze wręczył burmistrzowi przewodniczący Miejskiej Komisji Wyborczej Jacek Kusy. Następnie Andrzej Rychel złożył ślubowanie przed radnymi Rady Miejskiej: *Obejmując urząd Burmistrza Miasta i Gminy, uroczystie ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców miasta i gminy". Tak mi dopomóż Bóg.*

W uroczystości uczestniczył Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, który złożył swojemu następcy gratulacje i życzenia oraz wręczył mu pamiątkowe pióro.

Piotr Sowa

Otwarcie rozbudowanej części SP w Woli Zarczyckiej

28 stycznia 2016 r. w Woli Zarczyckiej odbyło się otwarcie nadbudowanej części Szkoły Podstawowej im. Prymasa Tysiąclecia. Na piętrze budynku powstały trzy nowe sale lekcyjne wraz z wyposażeniem oraz pomieszczenie świetlicy i korytarz. Powierzchnia użytkowa szkoły zwiększyła się o 336,42 m². Koszt zrealizowanej inwestycji to blisko 700 tysięcy złotych.

W uroczystym otwarciu uczestniczyły władze samorządowe, radni, sołtys, przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych oraz dzieci, rodzice i mieszkańcy Woli Zarczyckiej.

Wszystkich zebranych powitał dyrektor szkoły Mariusz Dąbał. Podziękował on osobom zaangażowanym w realizację inwestycji, która rozwiąże szereg problemów organizacyjnych placówki. Następnie głos zabrał Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel. *Inwestycja ta była bardzo potrzebna, bo Szkoły Podstawowej w Woli Zarczyckiej nie dotknęły problemy związane z niżem demograficznym. Liczba uczniów utrzymuje się na wysokim poziomie, a dzięki nowym salom nauka będzie odbywać się na jedną zmianę -*

powiedział Andrzej Rychel. Gratulacje i życzenia sukcesów edukacyjnych złożyli także dyrektor MGPOS Mirosław Przewoźnik oraz dyrektor Przedszkola Samorządowego w Woli Zarczyckiej Teresa Flis, która wyraziła nadzieję, że w przyszłym roku szkolnym w nowo wybudowanym pomieszczeniu świetlicy uda się utworzyć oddział przedszkolny, co z kolei rozwiązałoby problem z brakiem miejsc w miejscowym przedszkolu.

Następnie miała miejsce część artystyczna, w trakcie której uczniowie odtańczyli poloneza, śpiewali piosenki oraz recytowali okolicznościowe wierszyki. Zgromadzeni mieli przyjemność wysłuchać także koncertu kolęd w wykonaniu Antoniny Kozyry oraz członków scholii parafialnej.

Punktem kulminacyjnym uroczystości było symboliczne przecięcie wstęgi w nowej części budynku przez zaproszonych gości. Klasy i świetlicę poświęcił ks. Tadeusz Rząsa, natomiast krzyże zawiesili na ścianach przedstawiciele Rady Rodziców.

Piotr Sowa

Noworoczne spotkania seniorów

Sarzyna

20 stycznia w Domu Kultury w Sarzynie odbyło się spotkanie opłatkowe z udziałem 120 seniorów, zorganizowane z inicjatywy proboszcza miejscowej parafii ks. Jana Łojka, burmistrza Andrzeja Rychła oraz sołtysa Jana Pinderskiego. Zebranych mieszkańców Sarzyny powitał Jan Pinderski, dziękując wszystkim za przyjęcie zaproszenia do wspólnej wieszki i kolędowania. Następnie głos zabrał Andrzej Rychel, który zapewnił o stałym wsparciu osób

starszych, pełniących bardzo ważną rolę w rodzinach i społeczeństwie. Życzenia seniorom złożył także dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie Mirosław Przewoźnik. W swoim wystąpieniu podziękował także byłemu i obecnemu burmistrzowi za wspieranie działań z zakresu pomocy społecznej. Uczestnicy spotkania podzielili się opłatkiem oraz skosztowali potraw przygotowanych przez Stowarzyszenie „Integracja bez granic” i miejscowe gospodynie.

Wola Zarczycka

Cztery dni później ks. dziekan Józef Łobodziński, Rada Parafialna w Woli Zarczyckiej, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizowali po raz trzeci spotkanie noworoczne z seniorami w Woli Zarczyckiej. Wzięło w nim udział blisko 150 osób. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św.

w miejscowym Kościele Parafialnym. Dalsza część odbyła się w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej. Uczestnicy spotkania obejrzel program artystyczny zaprezentowany przez młodzież szkolną. Wystawiono m.in. jasełka oraz śpiewano kolędy. Następnie podzielono się opłatkiem i składano życzenia. Uroczystość zakończyła się biesiadą z kapelą „Voice”.

Ruda Łańcucka

24 stycznia z inicjatywy radnego Edwarda Baja oraz Kół Gospodyń Wiejskich odbyło się po raz drugi spotkanie integracyjne seniorów z Rudy Łańcuckiej i Łukowej. Uroczystość miała miejsce w Domu Strażaka w Rudzie Łańcuckiej. Życzenia mieszkańcom obu sołectw złożyli Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel, dyrektor MGOPS Mirosław Przewoźnik oraz przedstawicielki Klubu

Seniora w Nowej Sarzynie. Spotkanie rozpoczął występ Młodzieżowej Orkiestry Dętej. Pastoralki i utwory ludowe wykonywały panie z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich z towarzyszeniem kapeli. Następnie miał miejsce poczęstunek oraz muzyczna biesiada. Spotkanie wsparli organizacyjnie Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz OSP w Rudzie Łańcuckiej.

Piotr Sowa, fot. MGOPS, W. Piechowski, P. Sowa

Siódme spotkanie hodowców gołębi

W dniu 24 stycznia br. w Domu Kultury w Sarzynie miał miejsce VII Pokaz Gołębi Wysokolotnych, który podobnie jak w latach poprzednich cieszył bardzo dużym zainteresowaniem.

Południowo-Wschodni Klub Hodowców Gołębi Wysokolotnych jest pierwszym i aktualnie jedynym stowarzyszeniem hodowców gołębi sportowych oraz największym organizatorem lotów konkursowych w Polsce. Hodowla tych ptaków wymaga wielkiego zapamiętania i cierpliwości, ale efekty tej pracy dają nam wszystkim mnóstwo satysfakcji – powiedział prezes klubu Józef Płachta. Powstały w 2008 r. w Nowej Sarzynie klub skupia obecnie ponad czterdziestu członków z całego kraju.

Podczas wystawy pokazano gołębie uczestniczące w ubiegłorocznych lotach konkursowych oraz gołębie ozdobne zaprezentowane przez zaproszonych hodowców. Zwiedzający mogli obejrzeć, m.in. zamojskie, budapesztańskie, orliki polskie, murzyny, tipplery, flisaki, pocztowe, perukarze, czajki, garłacze oraz mikołajewskie. W trakcie pokazu pracownicy lecznicy „Eskulap” z Nowej Sarzyny udzielali konsultacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej gołębi.

Najważniejszym punktem wystawy było ogłoszenie wyników lotów konkursowych za ubiegły rok. Największe sukcesy w tej rywalizacji osiągnęli Andrzej Chyl z Biłgoraja, Lesław Maczuga z Nowej Sarzyny i Radosław Grandys z Dobczyc. Zwycięzcom wręczono puchary

i statuetki. W uroczystości uczestniczyli Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel oraz sołtys Sarzyny Jan Pinderski, którzy w swoich wystąpieniach gratulowali członkom klubu osiągniętych rezultatów oraz życzyli kolejnych sukcesów hodowlanych.

Piotr Sowa

XXIII sesja Rady Miejskiej

1 lutego 2016 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie odbyła się XXIII sesja Rady Miejskiej. Po przyjęciu porządku obrad i protokołów z trzech poprzednich sesji, pełniący wówczas funkcję Burmistrza Andrzej Rychel przedstawił informacje z działalności w okresie międzysesyjnym oraz z realizacji uchwał.

Następnie radni przyjęli sprawozdania z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w ubiegłym roku. W ramach obu programów przeprowadzono szereg działań informacyjnych i edukacyjnych, organizowano półkolonie, prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe, dożywiano dzieci uczestniczące w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udzielano pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz wspomagano instytucje i stowarzyszenia zaangażowane w działalność profilaktyczną. Dofinansowano także funkcjonowanie Świetlic Środowiskowych w Nowej Sarzynie, Sarzynie, Woli Zarczyckiej i Łętowni oraz zakupiono narkotesty i gadzety odbłaskowe dla Komisariatu Policji w Nowej Sarzynie. Łącznie na realizację programów wydano 237 371 zł.

W kolejnym punkcie przyjęto sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie w 2015 roku.

W dalszej kolejności radni podjęli uchwały w sprawach:

- przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nowa Sarzyna”.

W uchwalonym planie zawarto działania operacyjne mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym analizę możliwości redukcji zużycia energii oraz zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Posiadanie planu jest wymagane przy ubieganiu się o dofinansowanie na realizację zadań związanych z ograniczeniem niskiej emisji w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020.

- przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Nowa Sarzyna na lata 2016-2025”. Opracowanie obejmuje koncepcje funkcjonowania Gminy Nowa Sarzyna na najbliższe lata ze wskazaniem jej wizji, misji oraz kierunków rozwoju. Zawarte w nim cele i zadania mają charakter otwarty, pozwalający na dostosowanie do corocznie uchwalanego budżetu. Dokument będzie również niezbędnym załącznikiem do składanych wniosków aplikacyjnych.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2016 rok.

Wprowadzone zmiany wynikają z darowizny przekazanej na rzecz Gminy przez Polenergię Elektrociepłowni Nowa Sarzyna z przeznaczeniem na remont pomieszczenia pełniącego funkcję sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Rudzie łańcuckiej, zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego za dzieci będące mieszkańcami innych gmin oraz wpływów z podatku rolnego.

Piotr Sowa

Sarzyna w czasach szwedzkiego „potopu”

Fot. Janusz Motyka - fragment tzw. „szlaku wołowego” w okolicy Trestkowej Góry, którym w 1656 r. ciągnęły na północ wojska Karola X Gustawa Wittelsbacha

Równo 360 lat temu w okolicach Sarzyny toczyły się partyzanckie potyczki ze szwedzkim najeźdźcą. Z zaprawioną w bojach armią Karola X Gustawa Wittelsbacha walczyły wojska polskie wspierane masowo przez pospolite ruszenie, w tym chłopów z Jelnej, Sarzyny, Woli Zarczyckiej, Tarnogóry i wielu innych okolicznych wiosek. Dzisiaj o tych bohaterach nikt nie pamięta. A szkoda, bo to jedna z piękniejszych kart naszej regionalnej historii.

- Pierwszy nocleg w Przeworsku był zarazem pierwszym alarmem. Oddziały polskie natarły tak blisko, iż kilka tysięcy piechoty wraz z działami musiano

przeciw nim zwrócić. Przez chwilę sam król myślał, że Czarniecki naprawdę następuje, lecz on, swoim zwyczajem, wysyłał tylko oddziały za oddziałami. Te, podpadając, czyniły okrzyk i cofały się natychmiast. Noc do rana zesłała na podobnych harcach, noc swarliwa, dla Szwedów bezsenna. I cały pochód, wszystkie następne noce i dni miały być do niej podobne – tak opisywał ten czas w „Potopie” Henryk Sienkiewicz.

Szczególnie liczny udział mieszkańców Ziemi Leżajskiej w walkach z najeźdźcą datuje się od 24 marca 1656 r. kiedy to Szwedzi wyszli z Przeworska, przeprawili się przez Wisłok i ruszyli przez Tryńczę, Dębno do Leżajska. 26 marca król zatrzymał się na nocleg w klasztorze, a żołdacy złupili miasto i przedmieścia, zabili kilkunastu cywili. W czasie postoju liczne oddziały w poszukiwaniu łupów i żywności rabowały bliższe i dalsze wioski. Do walki z nimi skutecznie stawały dobrze zorganizowane chłopskie oddziały partyzanckie. 27 marca główne siły Karola Gustawa ciągnęły przez Jelną, Rudę Łańcucką, Sarzynę w kierunku Kopek i Rudnika. Raz po raz atakowane przez oddziały podległe Stefanowi Czarnieckiemu traciły kolejnych żołnierzy. Przekazy ludowe mówią o licznych, zbiorowych mogiłach Szwedów. Niewykluczone, że szczątki poległych mogą spoczywać m.in. w okolicy krzyża „pod Borem” w Sarzynie.

Ginęły setki a nawet tysiące wrogów, ale równocześnie życie za wolną Ojczyznę oddało wielu bezimiennych prostych chłopów z tych okolic, którzy wtedy tak licznie i chętnie poszli za odruchem serca i znaleźli się w szeregach partyzantów. Ich imiona i nazwiska odeszły w niepamięć, bo nie zapisano ich na kartach historii. Podobnie jak ich dowódców, którzy raczej nie należeli do możliwych tego świata. Ich prochy spoczywają na parafialnych cmentarzach. Nie doczekali się pomników czy okolicznościowych epitafiów. Dlatego my, 360 lat po tych wydarzeniach, winniśmy im przynajmniej pamięć i modlitwę.

Janusz Motyka

I edycja Marszy na Orientację „BeneInO”

W dniach 29-31.01.2016 r. w Łętowni odbyły się Marsze na orientację „BeneInO” zorganizowane przez Klubu Imprez na Orientację „InOwcy” i Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum”. Do Gimnazjum w Łętowni przyjechało ponad 130 uczestników ze szkół z terenu naszego powiatu oraz z Warszawy, Kielc, Krakowa, Kolbuszowej i Tarnobrzega. Przybyłych powitali Sekretarz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Danuta Pinderska oraz dyrektor szkoły Adam Madej, którzy następnie wręczyli Puchary Podkarpacia za rywalizację w roku ubiegłym.

Zawody rozpoczęły się na terenie Nadleśnictwa Kolbuszowa. Uczestnicy odwiedzili najciekawsze zakątki ścieżki przyrodniczej „Morgi” z pomnikiem św. Huberta, zabytkową aleją dębową i pałacem Resseguierów. Etap zakończył w domku myśliwskim koła łowieckiego „Knieja”, gdzie czekało ognisko i poczęstunek ufundowany przez firmę „Smak Górno”.

Wieczorem zwiedzano Majdan Łętowski z mapą TRInO przygotowaną w ramach projektu gimnazjalnego (do pobrania na www.trino.pttk.pl). Etap nocny znajdował się na szlaku niebieskim ATR w przysiółku Kuligi. Uczestnicy wędrowali po terenach dawnej

linii kolejowej prowadzącej z stacji PKP Łętownia w kierunku Górna.

W kategorii szkół podstawowych pierwsze miejsce zajął Jan Pieprzycki z Kolbuszowej, wśród gimnazjalistów zwyciężyli Mikołaj Zygmunt i Tomasz Kurcaba z Woli Zarczyckiej, najlepszymi juniorami byli Mateusz Michna z Nowej Sarzyny i Jakub Zieliński z Kolbuszowej, a w rywalizacji seniorów Tomasz Łaski z Warszawy.

31 stycznia nastąpiło podsumowanie imprezy, w trakcie którego nagrody zwycięzcom wręczyli Starosta Leżajski Marek Śliż, przedstawiciel posała Jerzego Paula – Radosław Wiatr oraz radny Stanisław Bienkowski.

Impreza zaliczana do pucharu Podkarpacia w Turystycznych Marszach na Orientację odbyła się dzięki sponsorom i partnerom takim jak: Starostwo Powiatowe Leżajsk, Urząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, Rada Rodziców Gimnazjum, Nadleśnictwo Leżajsk, Nadleśnictwo Kolbuszowa oraz zakład „Smak Górno”. Szczegółowe wyniki rywalizacji, zdjęcia oraz filmy z zawodów dostępne są na stronie imprezy www.facebook.com/beneino.

Andrzej Kusiak, fot. Jacek Bystrzyński

Za nami XXII edycja poetyckiego „Wrzeciona”

Ponad trzystu poetów z kraju i za granicę wzięło udział w XXII edycji Międzynarodowych Spotkań Poetów „Wrzeciono”, które od 1995 roku organizuje w Nowej Sarzynie Stowarzyszenie Folklorystyczne „Majdaniarze”. Ogłoszenie wyników konkursu miało miejsce podczas uroczystego spotkania finałowego, które odbyło się 28 stycznia br. w restauracji „Agawa”.

Obok laureatów i wyróżnionych, zaproszenie organizatora Romana Kostyry przyjęli, m.in. Wójt Gminy Kuryłówka Tadeusz Halesiak, Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Lucjan Czenczek, Sekretarz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Danuta Pinderska, dyrektorzy gminnych instytucji kultury Bogusław Rup i Grażyna Wadas, dyrektor Wydawnictwa Sztafeta Lilla Witkowska, redaktor Radia Rzeszów Iwona Pięta, publicysta Dionizy Garbacz oraz asystenci parlamentarzystów - Janiny Sagatowskiej, Jerzego Paula i Rafała Webera.

Najważniejszym punktem spotkania było ogłoszenie laureatów konkursu. Jury „Wrzeciona” pod przewodnictwem Kazimierza Lindy ze Stowarzyszenia Literackiego „Witryna” w Stalowej Woli przyznało pierwszą nagrodę Jolancie Mach z Ożanny, która w ubiegłorocznej edycji konkursu była trzecia. Drugie miejsce zajęła Agata Linek ze Stalowej Woli, a trzecie Katarzyna Dąbek z Jeżowego. Doceniono także sztukę poetycką czternastu autorów, którym przyznano wyróżnienia.

Wśród nich znaleźli się: Anna Buchalska z Kutna, Mirosława Contu z Włoch, Adam Kata ze Stalowej Woli, Aneta Bąk i Jacek Dąbek z Jeżowego, Anna Kocór z Hermanowej, Andrzej Ziobrowski z Krakowa, Anna Pytel z Łętkowic, Stanisława Bylica i Ewelina Łopuszańska z Rzeszowa, Edyta Lubaś z Nowej Sarzyny, Jan Fimiarcz z Wierzawic, Maria Tomasiak z Sądkowej oraz Beata Stochla z Nowej Dęby. Nagrody specjalne przyznano Janowi Gumbiszowi z Kielc za najlepszy utwór o tematyce ludowej oraz najmłodszej uczestniczce Aleksandrze Banaś z Nowej Sarzyny. Nagrodzone wiersze zostały zebrane w almanachu pokonkursowym „Wrzeciono 2016”.

Tradycyjnie nie zabrakło cieszącego się sporą popularnością konkursu jednego wiersza. W tym roku jego zwycięzcami zostali Joanna Gałyś z Nowej Sarzyny oraz Stanisław Kornasiewicz z Leżajska. Spotkanie uświetniły występy muzyczne kapel ludowych „Sarzynioki”, „Majdaniarze” oraz zespołu śpiewaczego KGW z Sarzyny. Starostami tegorocznego „Wrzeciono” byli Maria i Adam Błajdowie z Rudy Łańcuckiej.

Sponsorzy imprezy: Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, Starostwo Powiatowe w Leżajsku, Nadsański Bank Spółdzielczy, Zakład Mięśny „Smak Górn”, zakład Hortino, Grupa Żywiec S.A. – Browar w Leżajsku, Senator RP Janina Sagatowska oraz Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu w Nowej Sarzynie.

Piotr Sowa

Jolanta Mach ***

odwiedził mnie stary gość
oczarował zapachem
usiadłam zupełnie z boku
otworzyłam skrzynię
z namaszczeniem rozrabiałam
farby na palecie życia
za każdym pociągnięciem
rozkwitałam jak bukiet fiołków
zanurzałam pędzel w słońcu
wędrowałam po kolorach chwil
nagle zerwał się wiatr
porwał sztalugi pomieszał farby
zostałam sama
w czarno białym dramacie dnia

Stanisława Bylica „Kocham Cię Polsko” (fragment)

Kocham Cię Polsko!
Kocham, każdy Twój ból!
Cierpię wraz z Tobą
wśród tęsknoty łąk i pól.
Wspomnieniami dziecka,
matczyńskich rąk,
odmawiam pacierzy
gdy anielski dzwon.
Gdzie szumne wierzby
i strumieni blask,
pachnących kwiatów koniczyny
nim powita brask...

Mirosława Contu *** (fragment)

Chciałabym umieć pozbierać
okruszy miłości
w każdym domu spadające
ze stołu uczuć, sentymentów
niezauważane i potem niechący
deptane
Odłamki miłości
(to nowa broń
współczesnej ludzkości)
zalewają ziemię
wojnami rozszalałą, bo
w imię pokoju właśnie
toczą się boje
te zakamuflowane...

Wieści z Zespołu Szkół im. I. Łukasiewicza

Laboratorium Centrum Nauk Przyrodniczych

„Odkrywać to znaczy widzieć to, co wszyscy widzą i myśleć tak jak nikt dotąd nie myślał” – to hasło przewodnie zajęć, które prowadzimy w pracowni chemicznej. Celem zajęć jest przygotowanie uczniów do lepszego zrozumienia zjawisk i procesów chemicznych zachodzących w naszym otoczeniu. Zajęcia w Centrum polegają na tym, że uczeń staje się ich aktywnym uczestnikiem, gdyż samodzielnie wykonuje różne analizy oraz doświadczenia.

W realizowanym projekcie „Mamy dowody w sprawie wody” uczniowie sami pobierają próbki wody, a następnie analizują jakie i ile zanieczyszczeń znajduje się w pobranej próbce. Analizy wykonujemy na nowoczesnym sprzęcie,

takim samym jaki możemy spotkać w laboratoriach przemysłowych (Spektrofotometr DR 3900, mikroskop cyfrowy czy pehametr). Uczniowie w badaniu rzeki Trzebošnicy w profesjonalny sposób oznaczają takie zanieczyszczenia jak: ChZT, BZT5, chlorki, azot azotanowy, azot amonowy, fosforany czy odczyn pH. Umiejętność obsługi sprzętu laboratoryjnego może być bardzo przydatna na studiach czy w przyszłej pracy.

W ramach zajęć uczniowie przeprowadzają różne eksperymenty chemiczne, które pomagają w sposób widowiskowy łatwiej zrozumieć zjawiska zachodzące w przyrodzie czy w procesach chemicznych. Takie eksperymenty jak: „Kolorowa tęcza”, „Światła drogowe” i wiele innych pozwalają lepiej zrozumieć co to jest pH i jaka jest rola wskaźników. Co to jest osmoza pozwoli zrozumieć eksperyment „Chemiczny ogród”. W ciekawy i barwny sposób uczniowie poznają co to jest reakcja zobojętniania, reakcja utleniania i redukcji, dlaczego z roztworów wytrąca się osad, dlaczego płomień ma różne barwy, co jest chemiluminescencją i inne.

Jeżeli chcesz dowiedzieć się jak rozpałić ogień bez zapalek czy zapalniczki, jak zrobić grzałkę czy latarkę chemiczną, jak wyprodukować sztuczny śnieg, przyjdź na zajęcia do „Łukasiewicza”.

Możesz samodzielnie wyprodukować aspirynę czy nylon – są takie możliwości, możesz to zrobić, wystarczy, że jesteś ciekawym chemii i przyjdiesz na zajęcia do szkoły.

Studniówka 2016

Tegoroczna studniówka odbyła się 23 stycznia w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Nowej Sarzynie. Bal rozpoczęli przedstawiciele klas maturalnych Agata Płachta i Maciej Pikor oraz dyrektor Marta Makówka, życząc wszystkim udanej zabawy i osiągnięcia jak najlepszych wyników z egzaminu dojrzałości. Następnie maturzyści zatańczyli tradycyjnego poloneza, po

czym rozpoczęła się zabawa do białego rana przy muzyce zespołu „The Brox”. Do wspólnego tańca włączyli się także nauczyciele i rodzice.

Z pomocą osobom niepełnosprawnym

26 stycznia br. wolontariusze z Zespołu Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Nowej Sarzynie uczestniczyli w VII Powiatowym Przeglądzie Kolęd i Pastorałek Osób z Niepełnosprawnością, który odbył się w Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku. Ich udział w organizacji imprezy polegał na przygotowywaniu posiłków oraz pomocy osobom niepełnosprawnym w pokonywaniu barier.

ZSNS

Turniej mitologiczny „Bogowie i herosi”

W Szkole Podstawowej w Nowej Sarzynie odbył się międzyklasowy turniej mitologiczny pt. „Bogowie i herosi” przygotowany przez nauczycielki języka polskiego Iwonę Rejman i Małgorzatę Kusy.

Uczniowie trzech klas piątych zaprezentowali swoją wiedzę na temat wierzeń starożytnych Greków przed dyrekcją szkoły i rodzicami. Zmagali się w wielu trudnych konkurencjach, wśród których był quiz mitologiczny, piosenka o tematyce konkursowej, wykonanie drzewa genealogicznego bogów greckich, a także inscenizacje wybranych mitów. Aktorzy, ubrani w tradycyjne greckie chitony przedstawili losy Prometeusza, Syzyfa oraz Demeter i Kory.

Zmagania konkursowe oceniało jury w składzie: dyrektor Bożena Bieńkowska i pedagog Beata Barańska, które przyznało pierwsze

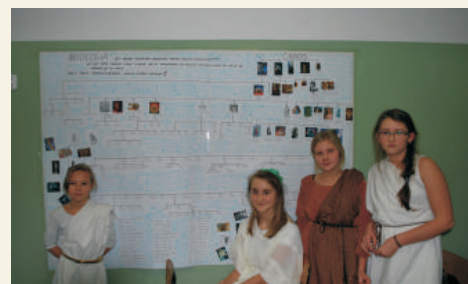
miejsce klasie 5 c, drugie – klasie 5 b i trzecie – klasie 5 a. Wszyscy uczniowie otrzymali dyplomy i „rogi obfitości” wypełnione po brzegi łakociami.

Turniej, oprócz pogłębienia i zaprezentowania wiedzy, był także doskonałą okazją do wspólnej zabawy zarówno dzieci jak i ich rodziców.

Wszystkich uczestników zachwyciły kreacje mam uczniów klasy 5 c, które ubrane na styl grecki wyglądały jak prawdziwe boginie.

Serdecznie zapraszamy Czytelników do odwiedzenia strony internetowej naszej szkoły (www.spnowasarzyna.jcom.pl) i obejrzenia zdjęć z konkursu.

Iwona Rejman, Małgorzata Kusy

Bal Karnawałowy i wizyta u weterynarza

2 lutego w Przedszkolu Samorządowym Nr 1 w Nowej Sarzynie odbył się bal karnawałowy „W świecie baśni i bajek”. Tego dnia wszystkie dzieci zamieniły się w swoje ulubione postacie bajkowe. Gry, zabawy i wspólne tańce, prowadzone przez wodzireja, wprowadziły uczestników w radosny nastrój.

17 lutego dzieci z Przedszkola „Jedyneczka” odwiedziły lecznicę dla zwierząt. Lekarze weterynarii Magdalena i Jerzy Sulikowscy pokazali przedszkolakom wyposażenie lecznicy, m.in. gabinet zabiegowy i salę pooperacyjną. Podczas spotkania dzieci dowiedziały się jak zajmować się zwierzętami.

Marta Sobota

Święto Babci i Dziadka

Na ten dzień wszystkie przedszkolaki z „Niezapominajki” czekały z wielką niecierpliwością. Jest to jedna z niewielu okazji, aby do przedszkola zaprosić Babcię i Dziadków. To dla nich dzieci recytowały wiersze, składały życzenia oraz wręczały własnoręcznie wykonane upominki.

Wioletta Dziwota

W kalendarz uroczystości przedszkolnych w Łętowni na stałe wpisany jest „Dzień Babci i Dziadka”. Uroczystość ta jest przygotowywana przez wszystkie grupy wiekowe. 22 lutego przedszkolaki dzieci dla licznie przybyłych babci i dziadków odegrały przedstawienie, recytowały wiersze, śpiewały piosenki i tańczyły. Pod koniec zaproszeni goście zostali obdarowani laurkami i drobnymi upominkami.

Leokadia Maczuga

Dzień Bezpiecznego Internetu w Szkole Podstawowej w Łętowni

W bieżącym roku Szkoła Podstawowa w Łętowni włączyła się po raz pierwszy w obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. W ramach akcji podjęto szereg działań mających na celu uświadomienie uczniom, jakie są zalety i wady korzystania z ogólnodostępnej sieci. Wystawiono przedstawienie pt. „Bezpieczny Internet”, odbyły się projekcje filmów

edukacyjnych „Owce w Sieci” oraz „W sieci...”. Zorganizowano również konkurs plastyczny.

Uczniowie dowiedzieli się, z jakimi zagrożeniami mogą spotkać się w sieci, poznali specyfikę cyberprzemocy oraz metody rozwiązywania problemów z nią związanych.

Dorota Smycz

Zakończenie Halowych Mistrzostw Nowej Sarzyny w Piłce Nożnej

Od 20 grudnia 2015 r. do 31 stycznia br. hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji trwały rozgrywki Halowych Mistrzostw Nowej Sarzyny w Piłce Nożnej w kategorii open. W dwunastej edycji turnieju wystartowało dziesięć zespołów z gminy Nowa Sarzyna oraz ubiegłoroczny zwycięzca – ŁKS Łowisko. Losy rywalizacji ważyły się do ostatniej rundy, przed którą dwa zespoły zachowały szanse na tytuł mistrzowski. Ostatecznie pierwszą pozycję obroniła drużyna FC Borki z Woli Zarczyckiej, która w dziesięciu spotkaniach zanotowała dziewięć zwycięstw i remis z ŁKS Łowisko. Ubiegłoroczni zwycięzcy musieli zadowolić się wicemistrzostwem, gdyż zremisowali także z zespołem „ZKS”. Trzecie miejsce zajęli „Juniorzy” z Nowej Sarzyny, a czwarta lokata przypadła ekipie „Wczorajsi”. Miejsca od 5 do 11 zajęli kolejno: ZKS, Sarzynianka, Klata Street, Majdan Łętowski, Na Pełnym Gazie, Tarnogóra i Papugi.pl. Tytuł najlepszego zawodnika turnieju przyznano reprezentantowi ŁKS Łowisko Tomaszowi Olko, najlepszemu bramkarz jego koletdze z drużyny Wojciechowi Łachowi. Królem strzelców z dorobkiem 23 bramek został Mariusz Kida ze zwycięskiego zespołu FC Borki. Najlepsze drużyny i wyróżniający się zawodnicy otrzymali sprzęt sportowy, a wszystkim uczestniczącym w rozgrywkach zespołom wręczone zostały repliki piłek EURO 2016 ufundowane przez Miasto i Gminę Nowa Sarzyna. Organizatorem zmagania seniorów był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie.

Natomiast w rozegranym już po raz jedenasty halowym turnieju piłkarskim dla młodzieży udział wzięło dwadzieścia sześć drużyn w pięciu kategoriach wiekowych: junior, trampkarz, młodzik, żak i orlik. 13 lutego br. odbyły się ostatnie spotkania, po zakończeniu których wręczono drużynom oraz wyróżniającym się zawodnikom dyplomy oraz piłki. We wszystkich kategoriach zwyciężyły drużyny prowadzone przez trenerów MZKS „Unia” – Zdzisława Barana, Grzegorza Paszka, Arkadiusza Klocka i Mateusza Jodłowskiego. Organizatorami młodzieżowych zmagania byli MZKS „Unia” oraz Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie.

Piotr Sowa, fot. archiwum

Noworoczny turniej karate dla dzieci

23 stycznia blisko 120 zawodników stanęło do walki w Noworocznym Turnieju Karate o Puchar Wójta Gminy Kuryłówka. Po oficjalnym otwarciu, którego dokonał wójt Tadeusz Halesiak rozpoczęły się zmagania zawodników. W rywalizacji kumite rozegrane zostały konkurencje dla początkujących zawodników. Młodzi adepci karate swoje pierwsze kroki stawiali w konkurencjach: pomarańczowe pasy i w walce na tarcze. Sędzią głównym był sensei Dariusz Burda. Zawody zorganizował Leżajski Klub Kyokuhsin Karate przy współpracy z Gminą Kuryłówka i Starostwem Powiatowym w Leżajsku. Więcej informacji na www.karate.lezajsk.pl.

LKKK

Mistrzostwa Szkół Gimnazjalnych w Halowej Piłce Nożnej

11 lutego br. w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie rozegrano Mistrzostwa Szkół Gimnazjalnych w Halowej Piłce Nożnej, które zorganizował Uczniowski Klub Sportowy „Olimp” działający przy Gimnazjum w Nowej Sarzynie.

W rywalizacji udział wzięli uczniowie klas pierwszych z Łętowni, Woli Zarczyckiej, Sarzyny oraz dwie drużyny z Nowej Sarzyny. Zawody rozegrano systemem każdy z każdym.

Zwyciężyli reprezentanci nowosarzyńskiego Gimnazjum przed Łętownią, Wolą Zarczycką i Sarzyną. Piąta lokata przypadła drugiemu zespołowi gospodarzy.

Nagrody i dyplomy wręczyli drużynom dyrektor Gimnazjum w Nowej Sarzynie Lesław Marciniak oraz organizator Grzegorz Sroka. Wsparcia finansowego udzielił samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Piotr Sowa

FERIE W OŚRODKU KULTURY W NOWEJ SARZYNIE - FOTOGALERIA

Spektakl teatralny „Jest taki kwiat”

Turniej FIFA 2016 na ekranie kinowym

Turniej Szachowy „Zima 2016”

Warsztaty kulinarne

